

# ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára:

Egész évre . . . . . 8 K  
Fél évre . . . . . 4 „  
Negyed évre . . . . . 2 „  
Egyes szám ára 20 filler.

Felelős szerkesztő:

OSZESZLY M. VICTOR.

Laptulajdonos és kiadó:

BALKÁNYI ERNŐ.

Telefonszám: 13.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balkányi Ernő könyvkereskedésében Alsólendván.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

A nyitlér sora egy korona.

## Alsólendva nyári fürdője

Alsólendva, március 29.

Alsólendva sok mindenben szegény, de azért igen sok olyan város van széles ez országban, amikkel semmi pénzért sem cserélnek. Nincsenek gazdag jövedelmű vállalatok, nincsenek busásan pénzelő intézményeink, pénzforrásaink, de van erő és illat adó hegyes vidékünk és kitűnő fürdővizünk, a vasas Fekete-ér. Ezért nem cserélnek sok várossal és ezért irigyel minket sok város. Nagyon sokáig, egészen a legutóbbi időkig nem is tulajdonítottunk valami nagy fontosságot annak, hogy itt kanyarog a lábaink előtt ez a jelentéktelen látszó patakocská, amit igen sokáig csak akkor voltunk hajlandók meglátni, észrevenni, tisztelni, amikor egy-egy nagyobb esőzés, vagy hóolvadás idején zabolátlan árjával elöntötte a vidéket. Mert akkor még nem fedték fel azt a gyógyerőt, ami a Fekete-ér hűs vizében rejlik s azt a vastartalmat, amely három nap alatt feketére fogja a legfehérebb kavicsot is. A Fekete-ér vizének gyógyerejét csak nemrég kezdték felismerni, körülbelül abban az időben, amikor először jött szóba illetékes helyen a Fekete-ér medrének szabályozása.

A szabályozás eszméjét örömmel fogadta a város közönsége, de hajh, senki sem számolt az első napokban azzal, hogy a szabályozás — igaz — megszabadít ben-

nünket egyszer- és mindenkorra az árvizektől, de egyuttal a meder egyenletes kiásása folytán megfoszt bennünket a fürdés lehetőségétől. Mikor rájöttünk erre, egyszerre kezdtünk nem örülni annyira a szabályozásnak és bizonyos csüggedés vett erőt rajtunk. Hogyne, elvesztjük egyik legfőbb kincsünket, a fürdőt. De ez a csüggedés csak addig tartott, amíg egy hevenyében alakult részvénytársaság kezébe nem vette a fürdő ügyét és ki nem mondta, hogy a Fekete-érre uszodát fog építeni. Akkor felélegztünk . . .

Summa summarum: megkezdték a fürdő építést. Megkezdtek, de félő, hogy amikor be is fejezik: nem lesz olyan, amilyennek a közönség szeretné. Egyik legnagyobb hibája lesz mindenesetre az, hogy a fürdő nagyon, de nagyon kicsiny lesz. A fürdőt ugyanis 32 méter hosszúra és 12 méter szélesre tervezik, de a valóságban még ekkora sem lesz, mert a meder oldalait lejtőre csinálják. De ez még hagyján. Ha a fürdőt azért építik és azért vernek bele nyolcezer koronát, hogy a közönség használja is, akkor azt úgy kell megcsinálni, hogy a nők és férfiak egyidőben, a napnak bármelyik órájában fürödhessenek. Tegyük fel, hogy így tervezik s a medret majd egy deszkafallal elválasztják. Jut tehát akkor az egyik-egyik nemre 16+6 méter terület, vagyis ha tizen fürdünk: egyikünkre akkora, amekkora otthon a mosóteknőben jut.

Ha pedig nem választják ketté a med-

ret, úgy mikor fürdők pl. én és egy csomó más ember, ha 6-tól 8 óráig este a nőknek szabad fürödni, — vagy megfordítva: mikor fürdők az a gyári- vagy varróleány, ha este 6-tól 8 óráig a férfiak fürödnek?

Nem tudjuk, hogy azok, akik a fürdő sorsát intézik, miként fogják ezt a kérdést eldönteni, de szerény véleményünk szerint az volna a legokosabb, ha egyszerűen meg-nagyobbítanák a fürdőt és ketté választanák. Van hozzá helyük elég. Hogy pénz is kell hozzá s az nincs? Istenem, bocsásanak ki még egy csomó részvényt, vagy gondolják ki a pénzhezjutásnak egy más módját, de legalább legyen teteje annak a munkának, ami a város közönségének 8000 koronájába kerül.

Beszélhetnénk még sok másról, pl. arról, hogy a fürdő medrét kár félméterrel alacsonyabba venni a patak medrénél akkor, amikor külön duzzasztót is csinálnak, mert a fürdőviz nyáron a nagy hőségben meg fog bűdösödni stb. — de ezekkel csak a fenti kérdésünkre szeretnénk a fürdő ügyének intézői sorából, egy hozzáértő embertől megnyugtató választ kapni.

## A drágaság száz év előtt.

Hatósági intézkedések a régi jó időkben.

A nagy drágaság terhe alatt nyögő közönség nehogy korai örömben ringassa magát, sietek előrebocsátani, hogy ez a cimben idézett hatósági intézkedés a drágaság ellen anno

## Vallomások.

Irtta: GÁNGOL ISTVÁN.

A társaság csoportokba verődött. A nagy fogadóban az idősebb hölgyek pertractálták a városka legfrissebb újdonságait, a szalon japán asztalkája körül pedig a fiatalág telepedett le, csintalanokdva, pajzánul fiirtelve. A zongora előtt szöke lényka ült s divatos operetteket játszott, közbe-közbe kellemes soprán-hangján kísérve. Az urak a belső szonában tarokkoztak, a fiatalabbja kibicelt s bort töltött a játékosok gyakran kiürült poharába. Az előcsarnok pálmái alatt a házikisasszony süppedt egy plus foutelebe s egy fiatalemberrel társalgott lassan, kellemesen. Tarján, az ifju, kipírult, égő arccal szemlélte a lányt, szemmeláthatólag örülve a téte-a-tének. A lányka komolyságot erőltetett fiatal, tude vonásaira, de úgy tetszik, a vidám mosoly inkább otthonos lehetett arcán, mint ez az erőteltség. Lábat fűsian keresztbe rakta s a pókháló-finom-ságu selyemharisnyákon fehérén villogtak át formás bokái, ami a fiatalember ajkairól önkéntelenül is egy újabb bókot csalt ki.

— Hagyja csak Tarján, — szóló a lány, — hagyja csak most a bókókat, komolyan akarok én most magával beszélni.

— Ezért hát a szigorú tekintet, Sárিকা?! Nem tudtam, mire vélni . . .

— Beszélni akarok magával, egyszerű keresetlenséggel, nem úgy, mint eddig, hiszen valljuk meg őszintén (nem hall bennünket senki), eddig csak üres fecsegés, sablonos fiirtelés volt minden,

ami közöttünk történt. Maga komoly ember, tudom, láttam, nehezére esik a cifra bókolás, de persze maga is a többi fiatalembert akarta utánozni, azt hitte, hogy a mai felületlen gondolkodású leány-lekkeit, valamennyit csak cifra mesékkel és hazudozásokkal, imitált bonhomióval lehet meghódítani.

— Hát maga nagyon komoly, Sárিকা?

— Igen, ha kell. Végét akarom szakítani ennek a bizonytalanságnak, ennek az egymást-csalogatásnak, tullicitálásnak, a sok mende-mondának, suttogásnak.

— Az én fülembé ezideig semmi sem jutott.

— A magáéba persze nem jutott, Tarján.

Maguk férfiak egész nap jönnek-mennek, dolgoznak, küzdenek az étellel, a szabad idejüket a klubban, kávéházban töltik, — de mi nők, a mi életünk, a mi világunk más, nem annyira reális, több benne a fellezgés, a költészet, a mester-kétség, a póz, többet érünk rá foglalkozni olyas dolgokkal, ami a maguk figyelmét egészen ki is kerüli. Mi bálba, meg zsurukra járunk, látszólag azzal a céllal, hogy mulassunk; dehogyan, mert a kedves papa, meg a kedves mama szeretnek a kedves lányukat főként alá juttatni, a mi előbb-utóbb sok furlanggal és ravasz praktikával, több-kevesebb kiadással, de mindenesetre sok ideges nap és éj után végre-vaahára sikerül, s a legtöbb esetben egy karlsbadi kurára mehetnek utána, ha még egyáltalában maradt erre való . . . Neve? . . . Nos, nem így van? . . . Lássá ezt, ezt a szülők meghurcoltatását, ezt a sok elpazarolt, át nem aludt bál éjszakát akarom én megtakarítani, meg a jövődobelimet akarom néhány kellemetlen

számítól megkímélni, amibe a szokásos csokrok, bonbonnerek és a többi volt-nincs apróságok kerülnek. Tarján, magát komoly, becsületes embernek ismertem s ismerem maig. . . .

— Csókolom kacsóit, Sárিকা . . .

— Nem hihetem, hogy nem becsületes szándékkal suttogott multkor a birókét estélyén a fülembé . . . nos igen, . . . ugy-e . . . hogy is mondjam csak, — szerelmi vallomásokot. . .

— Ugy van, Sárিকা. S ha maga sincs ellene, ugy e pillanatban rohanok a kedves papájához, hogy aranyos kacsóit a legalázatosabban kérjem meg.

— Várjon Tarján — holnapig; ne hamarodkodj el a dolgot. Tisztázuk kissé a helyzetet. Elsőben is köszönöm becsületes, férfias kijelentését, — magától ezt vártam, — de a mohóság nem illik magához! Csak egyoldalulag ismer engem, megtetszeltem magának a külsőmmel, talán egy jószabású ruhám, egy jó megvilágítás, egy sikerült frizura, vagy én nem tudom micsoda akkordok segítettek ahhoz, aminek fortisszimója a multkori szerelmi vallomás lett.

— A kompozíció csak részben helyes, Sárিকা, mert kizárólag az aranyos szemébe, a jószágos lelkébe lettem szerelmes.

— Lehet Tarján, ne kutassuk, mellékes ez; fődolog, amiről most szó van, hogy maga az én kezemet meg akarja kérni papáéktól.

— S hogy a legboldogabb völegénye lehessenek e földnek.

— Igaz, völegénye . . . de azután ami következik, gondolt-e már rá, Tarján?!

— Oh hogyne, szép fényes esküvő, Sárিকা,

1813-ban, vagyis éppen száz év előtt történt az akkori fogyasztók érdekeinek megvédésére. Mert amint a böles Akiba mondotta, semmi sem új a nap alatt s így a drágaság se volt ismeretlen azok előtt sem, akik a század elején éldegéltek ezen a földön. E száz év előtti és a mai drágaság között azonban óriási a különbség s napnál világosabban bizonyítja, hogy a megelégedettség sohasem volt kenyere a magyaroknak. Egy rövid áttekintés az alábbi sorokra, meggyőzhet mindenkit arról, hogy a mi tisztelt elődeink nagyon is túlkövetelő és rossz máju emberek lehettek s ahelyett, hogy örültek volna a régi szép és olcsó világnak, szigorú hatósági intézkedést követeltek, amiért többek között a husáros egy egész garással felemler a hus árát, melynek kilóját azideig tizenhat krajcárért mérte.

Száz év előtti krónikások feljegyzései szerint az általános drágaság miatt éppen olyan elégedetlenség uralkodott az egész országban, mint most, az Ur 1913-ik esztendőjében. A zuglódó néptömzgek mindenfelé népgyűléseket tartottak és erőiesen követelték az árusok megrendszabályozását, akik „alávaló merényletet” mertek elkövetni a közönség zsebe ellen.

Az összes törvényhatóságok, így Zalamegye is, nyomban meghallgatták a nép panasztát s hogy megvédjék a fogyasztók érdekeit, határozatilag kimondták, hogy erőies lépéseket tesznek a drágaság megszüntetésére. A határozatot három nap múlva tett követte és 1813-ban egy általános limitációt, más szóval hatósági árszabályt készítettek, melyben pontosan megállapították az összes élelmiszer és iparcikkek árát, hogy e hatóságilag megállapított árszabásokkal: elejét vegyék a további zsarolásoknak. Törvénybe íktatták, hogy aki többet vesz az eladott áruért, mint amennyit az árszabály előír, azt szigorúan megbüntetnek, aki pedig másodsor is el meri követni a zsarolást, azt megfosztják ipari igazolványától és örökre kizárják az árusok sorából.

Az árszabály atyai gondoskodással terjedt ki a gazda és a cseléd szolgálati viszonyaira is és pontosan megállapította, hogy mivel tartozik a gazda vagy munkaadó a nyújtott szolgálatért a cselédnek és legényeknek; az árszabást minden megye közgyűlése egyhangosan fogadta el és a vármegevei főjegyző utasításai szerint ki kellett függeszteni minden műhelyben, boltban és sátorban.

A mai emberek, akik már alig tudnak megélni a nagy drágaság miatt, joggal keseredhetnek el, ha előlvasás az alább közölt árszabályt, mely a régi „drága világ”-ba enged belepillantást. De jogosan sirhatják vissza ezi a szép időt, amikor jól és olcsó volt minden s a hatóság feltó gondolat örködött a fogyasztók érdekei felett. De ves-

sünk visszaillesztést a száz év előtti időkre s nézzük, milyen hatóságilag megállapított áron szerezhették be mindennapi szükségleteiket e boldog idők „elégeden” emberei.

A traktéros (vendéglős) házfalán kifüggesztett árszabály a következő étlapi áratok írja elő: Egy porció leves két krajcár, tehénhús hozzávalóval együtt négy krajcár, bétsinált vagy bőjtő eleség nyolc krajcár, disznóhús nyolc krajcár, egy fertály csibepecsenye nyolc krajcár, egy porció pulyka-vagy borjúhús-pecsenye tizenkét krajcár, egy fertály liba- vagy kácsapeccsenye tizenkét krajcár, sült hal tizenkét krajcár, testás étel nyolc krajcár. Akármelyik hushoz a kített taksák mellett salátát is kötelesek adni a koresmáros. Hat hat étel bor és kenyér nélkül harminc krajcár. Kenyeret vagy zsemlyét a koresmárosok azon az áron kötelesek adni, amelyen maguk vették a péktől, annál többet tilos kérni vagy elfogadni. Elrendeli még a limitáció, hogy „a bor, kivévén a tokajit, ménesit avagy a külső ország borokat, itce és meszely számára igaz mértékben apattasson. követekezőleg a közönséges bornak butéllyakkal való adatása általjában tiltatik.”

(Vége következik.)

### Katona-sor.

Ne sirj anyám, hogy elmegyek:  
Messze földre, harcmezőre!  
Alig várom, hogy ott legyek,  
Hogy hallhassam: „csak előre!”

Ellenség ütött hazámon,  
Védeni kell a fiának!  
Egy életem, egy halálom,  
Felajánlom a hazának!

Ne sirj anyám! — bátran megyek  
Oda, hol az ágyu dörog;  
Győzőnünk kell, vagy ott halok meg!  
Nem futok, mint gyáva kölyök.

Magyar vagyok — és hős leszek,  
Ha hazám védem, őrzöm!  
Száz halállal szembe nézek...  
— Ne sirj anyám! — mind legyőzőm!

GRIGÁSSY JÁNOSNÉ.

— Kérjük előfizetőinket, kik iapunk árával hátalékban vannak, hogy tartozásukat mielőbb küldjék be, mert különben címükre tovább nem küldjük a lapot.

## Négy szál hóvirág...

— Ríport a tavaszról. —

Négy fehér hóvirág fonnyad szerda óta a felőtóm balzsebében. Tetszenek tudni, azért írom ilyen pontosan az adatokat, mert hogy egy tanított szegény megboldogult Balajthy Móríc bácsi, a Pesti Hírlap néhai munkatársa, mikor kiküldött holmi „marhaságot” után az Andrásy-útra. Ríport volna tehát ez is a tavaszról, és pedig az átutazó tavaszról. Mi a fene ujdonságot írjon is az ember e sablonos, náthának való időben, mikor semmi szenzáció nincsen a sárteknén.

Tetszenek tudni, ugy esett a dolog, hogy rendes tartózkodási helyembe, a kávéházba bejött egy sápadt kisleány. Olyan nyeszlett apró-jóság. Kezében tarka cseréptányér s azon szép fehér hóvirágok.

Hirtelen tavasz lett a kávéházban s a füstös levegőt aranyos tavaszi napsugár s ózondús friss levegő töltötte meg.

Itt a tavasz! De mi az? Senki sem üdvözli? Kínözök az ablakon, néma az utca, csak egy el-arvult bonne sétál a napsütésben két vassót csemetével, más senki, de senki. Űgyes-bajos emberek sietnek az utca másik oldalán. Ugy látszik, nincs idejük, hogy észrevegyék a tavaszt. Biz ez szomoró fogadtatás...

A kis leány még mindig ott áll az ajtóban. Csodálkozva nézi a sok embert, a füstöt, melybe szegyet ütöztek a kalapok számára, a tükrös trónust az ásító nagyságával.

— Já, hát ilyen ez belülről?!

Felocsudván a nagy csodálkozásból, még mindig bátortalanul tesz pár lépést az első újság-olvasó alak felé.

— Hóvirágot tessék venni... —

Az fel se néz.

— Hóvirágot tessék venni... — mondja még halkabban. A bácsi csak olvas tovább. Sorba bejárja nagyszepege az egész termet. Vagy felé sem néznek, vagy haragosan elzavarják. Mikor visszatér az ajtóhoz, a tányérja még egészen teli. Hát ebből veszünk!

Öt krajcár sok pénz, különösen az újságíró-embernek, de megvettem négy szálát. Tavaszt vettem öt krajcárért. Hát nem vagyok eléggé fukar ember? A feleségem mégis mindig pazarlással vádol, de ilyenek az aszonyok! Az Isten sem tud a kedvükre tenni. Öt krajcárt megér elvégre az a három tollszár is, amennyivel kevesebbet rágtam el ilyen módon, amíg ezt a kötelező tavaszi írka-fírkát kiíztadtam. Mert tetszenek tudni, valamint csak kell írni a tavaszról s bizony a téma oly lassan szallingózik manapság, hogy örül az író, ha mindjárt öt krajcárt kóstál is.

A kis hóvirágok nekem is hasznomra váltak,

nászut, érti Velence, Nápoly, Szicília, ... az ugynevezett mézeshetek, Sárka...

— Eh, maga csintalan, de hát azután?

— Hát azután egy végnélküli boldogságban, édes együttlében eltöltendő élet fog következni, melynek harmonizált misem zavarja s lasscskán a papából nagyapapa lesz, a mamából meg...

— Rögtön itt hagyom, Tarján, ha abba nem hagyja, — csattant fel fölög pirulva a lány, — nem... azután következik a köznapiasság, a küzdelem, a kiábrándulás, nem egymásból, hanem az életből, az előre szépnek, csábosnak megrajzolt életből. Csak a regényekben van az ugynevezett siring tartó szerelem...

— Sárka, megintem; a bölcselegés megárt a szépségének...

— Úgysem tarthat örökké s különben sem vagyok az. Talán szép vagyok magának, addig, amíg el nem ér, amíg el nem nyer...

— De az Istenért, hol hallott, kitől hallott ilyeneket Sárka?

— Senkitől, magam jöttem rá, a saját ösztönöm vezetett erre. Maga szeret engem, amíg így nap-nap után pár órára találkozunk, amíg a völgyem lesz. Maga engem eddig csak olyan helyeken látott, ahol az emberek jól szoktak öltözködni, ahol pólóz, nagyzol mindenki s mindenkinek többnek, értékesebbnek akar látszani, mint ami a valóságban. Szóval szeszínkedés az egész. Az előadás végén Lear király leveti álköltését s lesz koldus filiszter a valóságban is. Magának elég jól dotált állása van, amiből egyedül ki is jön Tarján, de nekem hozományom nincs egy fillér sem; gondolt-e már arra, hogy kettőnkre kell felosztani jövedelmét, azután nagyobb lakást,

cselédet tartani; mi mindketten egy látszólag jó módhoz, jó élethez vindunk szokva, nem éhelnénk összehuzódva, parlagiasan, s a világ, a társadalom, a társasélet mind-mind rengeteg pénzt emésztenek meg. Azután maga ideges lesz, mert a szakácsnő előszoa a levest, megégeti a vesepecsenyét, de segíteni a bajon nem lehet, mert kedves nője annyit ért a főzéshez, mint a hotten-totta a chartreuse-pudding készítéséhez... Maga a legjobb esetben tür és halgat, magában átkozva a percet, melyben a gondatlan legényieteknek bucsút mondott. Szegény barátom, sárba kell tiporni az illuzióit, ... lássa, hogy mit várhat, hogy mi következik — azután!

— Sárka, ha elég erősnek nem érzetem volna magamat arra, hogy családót alapítsak, ugy nem is közeledtem volna magához... Arra célozgat végeredményben, hogy vagyom nélkül boldogság sem érhető el. Nem így van. A vagyom és a boldogság csak felületes egyének szemében jelenthet rokonszívót. Én a becsületes uton, az öntudatos céllal kijelölt, a szilárd akarattal végzett munkával teremtett jóéretet tartom boldogságnak. A vagyon csak anyag, melynek segélyével egy magasabb, vagy egy alacsonyabb régióban küzdhetünk a cél elérésére. Jól tudom, hogy maga vagyontalan, hogy kizárólag a papája fizetéséből élnek, azt is tudom, hogy a konyhán nem szokott forgolódni s nem tudja, hogy a főzőkanalat a jobbkezeben kell-e tartani, vagy a balban? Sok olyan tényező játszhat közbe, melyek akármelyikét is a vizsgálódás szorosabbra fizése után olyannak kellene minősíteni, mely megakadályozná egyesülésünket. De a maga kulturleike, magasabb bíráló és áttekintő képessége le tudja küzdeni a

gyengeségeket, a hibákat. Ne kísérelgesünk, ne vizsgálódjunk, hagyjuk a jövőt a sejtalem édes-titikos ezüstös leplelvel leboritva, hisz akkor egy házasság se jöhnetne létre, ha az érdekek, az okozatok, a „de facto” bekvövetkező eseményeket boncolgatjuk, bíraltatjuk. Nincs akadály az életben, melyet leküzdeni nem lehetne, csak akaraterő, bátorság kell hozzá. A bátorság itt e szívben megvan Sárka, nem várok hát én holnapig és nem igyekszem a jövőbe látni. Szerettem... óh, ezt a szót csak tudnám ugy mondani, hogy megértene: mennyi érzés, mennyi vágy, mennyi akarat, mennyi rabszolgaság, mennyi remény van ebbe zárva, ha ezt érezné, ha ezt tudná, nem mondta volna el nekem problémáit s a kis mesét a főzőkanalról... Megért-e, Sárka? —

— Megérttem, Tarján. Azt várja ezek után ugyebár, hogy kezeimet nyújtsam, melyet maga boldogan szoritana meg, avagy a karjába dönék szerelmeitnasan. Ezt a gyöngöset tőlem ne várja. Érdemetek akarok előbb szerezni, bírálói akarom magamat is, hogy megértsem-e a boldogságra. Igyekszem majd megtalálni a módot, melyek segítségével a nehéz, problematikus élelet relative legkellemesebbé varázsolhatom. S meta is vár meg. Vár, mint a lovagkor hősei, harcól, küzd az étellel, megerősíti szívét, megacélozza akaraterjét, megismer jobban, közelebből engem is, a lelkemet, a gondolkodásomódomat, hajlamaimat, szeszélyeimet. Ha ezen a tűzpróbán is szerencsésen átesünk Tarján s az a finom barometer, amely lelkünkön csúg, akkor is változtatlan, akkor is állandót jelez, akkor jöjjön Tarján... nem bánom...

legalább témát adtak egy kis tavaszi pletykához. Most már nem is igen van rá szükségem. Hervadt szirmai immár az őszi képviselik. Egy ideig vittem az utcán a kezemben, hol siető bundás emberekkel találkoztam, kik az élethajzában sehogyan sem akarták észrevenni a tavaszt s annak a kezében levő előhírnököt.

Elszomorodva andalgotam az utcákon s tűnődtem az érzéstelen, prózái emberek, és elkeseredetten vágtam zsebre a négy szál kis hővirágot, a kellemes tavaszi hírnököt...

SÜTTŐ KÁROLY.

# EZ A NAP



## az Alsólendvai Híradó

új évnegyedének a kezdete.

Akinek az előfizetése lejárt,  
siessen azt megújítani!

## HIREK.

### Dalaimból.

Eldobhattad tűzbe minden leveletem,  
El is tagadhattad, hogy én irtam neked,  
Elmondhatod azt is, hogy sem'ím se voltál:  
Legelőszőr mégis rólam álmódóztál.

Mikor a szerelmet már ismerni kezdted,  
En értem sóvárgott szüntelen a lelked,  
Hiába állított azt, hogy elfeledtél:  
Legelőszőr mégis csak engem szeretted.

Odaborulhatsz már más férfi karjába,  
Szomjas ajkad vágyhat másnak a csókjára,  
Hogyha csillaglatlan is nekem az égbolt:  
A legelső csókok mégis az enyém volt...

### Nem kapni cselédet.

Az asszonyok köréből nagy panasz kél utra: nem kapni cselédet. Így most már nemcsak a férfiek törnek a fejüket, hogy nincs munkás, hanem az asszonyok is azon töprengnek: hova is lettek a cselédek? Egy-szerűen: elszegődtek munkára Slavoniába, meg Fehérmegyébe. Az a boldog, kinek van cselédje s ezért feltéve őrzi azon asz-szonyosságoktól, kik gyakorta megkörnyékezik a féltett nőt, hogy így meg úgy, szereznek neki jobb helyet, ahol nagyobb bért kap. De ugyanakkor titokban figyelmzetik ám a nagyságát is, hogy ők szívesen lebeszélék, nem adják tudtára a szobalánynak, szakács-nőnek a kínálkozó kedvező állást — egypár koronáért. Ilyen módon elég szépen keresnek. De abban igazán nem lehet megaka-dályozni a szobalányt, szakácsnőt, hogy az utcára ne menjen. Pedig csak ott vannak kitéve csábításnak. Már félre ne találjanak érteni, — a nagyságák részéről. Mert ők szölgítják meg akár a legkedvesebb barát-néjük cselédjét is azzal a szépen hangzó ki-jelentéssel: jöjjön én hozzám, én egy forint-tal többet adok!

Alig kezd tavaszodni: leányokkal, férfiakal megrakott hosszú szekerek kanyarodnak az állomás felé. Mennek munkára. A jegyzők alig győzik a sok szerződést kiállítani. A munkás-szerzők pedig pompásan gyarapodnak. S ha itthon kell egy cseléd, egy nap-számos, egy szőlőmunkás: nem tudunk kapni. Elmentek munkára. S akik itt maradtak: azokat nem lehet eléggé megfizetni.

Szomorú, de így van.

A cselédeknek, napszámosoknak idegen megyékbe való elszegődését nem lehet el-tiltani. Ehhez joguk van. De igenis meg kell szüntetni azt a visszás állapotot, hogy az egyik fél cselédjét a másik fél elesábit-hassa. A vásárban nem szabad ráégnem a szomszédomra, de a szomszédom elesalhatja a cselédemet. Ez furcsa, nagyon furcsa...

### Drinápoly elesett.

A múlt hét szenzációja az volt, hogy a Törökország ellen indított háborúnak ezidő-szerinti sulypontja: Drinápoly elesett.

Öt hónap óta folyt az elkeseredett, ret-tenetes harc Drinápolyért s már-már úgy látszott, hogy a vár bevehetetlen. Mígnem a múlt héten megjött a szenzációs távirat, hogy Drinápoly elesett s ezzel a törökök végső reményeinek is vége.

A vár hősi védője, Sukri pasa, feladta a várat, de előbb összegyűjtötte vitézeit az arzenálba s levegőbe röpíttette az épületet. Meghaltak valamennyien, de mégsem adták magukat ellenség kezére. Igazi hősi halál.

Drinápoly eleste valószínűleg hamarosan meghozza a várva-várt békét. De ebből már kevés hasznát látja a török. Mert a török elveszített már mindent...

— **Személyi hír.** Gróf Zichy Ágost v. b. t. tanácsos, belatinci nagybirtokos a múlt héten több napig Belatincin tartózkodott.

— **Halálozás.** Csütörtökön reggel azt a szomorú hírt kapta Pécsről az alsólendvai posta-hivatal, hogy ott Opris Péter posta- és táviradi főigazgató szerdán éjjel meghalt. Opris 1887-től kezdve állt a pécsi postai-gazdagság élén, s tavaly ünnepelte meg a dunántúli postásvilág a népszerű igazgató 25 éves jubileumát. A 65 éves öreg urat már néhány év óta vesebaj gyötörte, mely kétségtelemül sietette a halálát. Özvegye s két férjnél levő leánya gyászolják. Opris temetése tegnap, szombaton délután volt Pécsen igen nagy részvét mellett.

— **Uj főrend.** Berzsenyi Jenő dr., mint a dunántúli ág. h. ev. egyházkerület felügyelője, királyi meghívás folytán főrendiházi tagságot nyert.

— **A borvízsgáló bizottság zalai tagjai.** A földművelésügyi miniszter a budapesti borvíz-szabó bizottság tagjává Zalamegyéből Forster Elek gyulakeszi-i és Hertelendy Ferenc főrendi-házi tag, lesenczetomaji nagybirtokost nevezte ki.

— **A gazdasági egyesület közgyűlése.** A zalamegyei gazdasági egyesület április 7-én közgyűlést tart, melyen elnököt választanak. Az egyesület alapszabályait is módosítani fogják és beszámolnak az egyesület múlt évi működéséről. E közgyűlés előtt a mezőgazdasági bizottság fog ülést tartani.

— **Gyászhir.** Gross István marszent-máriai segédjegyző, aki korábban Dékányfalván és Stridóváron működött, 45 éves korában el-hunyt. Özvegye és négy kiskoru árvája siratja.

— **Vasmegeye segélye a Vendédek Közművelődési Egyesületnek.** A Múraszombaton székelő Vendéki Magyar Közművelődési Egye-sület ezer korona megszavazását és ennek az összegnek állandósítását kérte Vasvármegye tör-vényhatóságától. A vármegye hátszáz koronát meg is szavazott a kulturális terhére, de kimondta, hogy a segítségét csak évről-évre, a netáni fele-sleghez mérten fogja megszavazni. Vasmegeye tör-vényhatóságának ezt a határozatát a belügyminis-ter minap érkezett leiratával jóváhagyta.

— **A veszprémi megyéspüspök lemondása.** Mint teljes hitelt érdemlő forrásból érte-sztünk, báró Horngi Károly veszprémi megye-s-püspök, akit csak a közelmúltban ajándékozott meg a pápa a legmagasabb egyházi méltósággal, a bitorossággal, lemond püspöki állásáról és Rómába a pápa melé megye bitorosnak, hogy a világi egyház ügyében résztvegyen. Hornig már a legközelebbi napokban benyújtja lemondását. Püspöki utódjának személyéről még nem tudni semmit.

— **Városi közgyűlés.** Alsólendva nagy-község képviselőtestülete tegnap, szombaton dé-lután 4 órakor Tomma János városbíró elnöklé-sével közgyűlést tartott. A közgyűlés a polgári iskolai tornater tulajdonjogának ügyét s a husz-vízgatók fizetésének ügyét tárgyalta s több ille-tőségű ügyet is elintézt. — A közgyűlésre leg-közelebbi számunkban visszatérünk.

— **Bolgár kertészek helyett magyar kertészek.** Alsólendvát is, meg igen sok nagyobb vidéki várost, sőt a fővárost is — mint tudva-lévő dolog — eddig a szükséges konyhakerti veteményekkel bolgár kertészek látták el, akik az egyes városok körül rendezték be gazdaságukat. A balkán háború kitörésekor a bolgár kormány is visszahívta külföldön tartózkodó és katonakö-teles polgárait, akik közül igen sokan cselek a háboruban és a magyar városok körüli fekvő konyhakertek gazdátlanul maradtak, mert az elesettek hozzátartozói is visszatérnek Bulgáriába. Hogy a városok közönsége a bolgár kertészek hiányát meg ne érezze, gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszter magyar kertészekkel kívánja pótolni a bolgárokat és azért a Magyar Gazdaszövetséghez leiratot intézett, amelyben tudatja, hogy gondoskodni kíván arról, hogy a bolgár kertészet tükait népünk is elsajátítsa és hogy azok, akik ezt elsajátítják, a kertészkedéshez szükséges telepet is kapjanak, ha csoportosan vállalkoznak a kertészkedésre. A miniszter többek között a kérdést úgy akarja megoldani, hogy az állami gazdasági akadémiákon és gazdasági tele-peken szaktanfolyamokat rendeztet.

— **Záróra.** Az alsólendvai kereskedők egy régebbi megállapodásból kifolyólag április 1-étől kezdve este 8 órakor zárják üzleteiket.

— **Járási tisztii értekezlet.** Tegnap dé-l előtt az alsólendvai járás jegyzői kara tisztii ér-tekezletre jött össze városunkban, a városházi tanácssterembe. Az értekezlet a jegyzőket érdeklő ügyeket intézett el, Székely Emil főszolgabíró elnöklése mellett. A jegyzők értekezletét a járás körörvosainak tisztii értekezlete követte, amely után kedélyes társasébd volt a Ferenczynél.

— **A „Világ” a radikális magyarság lapja.** Nincsen olyan progresszív követelése a magyar társadalomnak, melyért zavart fel ne emelne ez a lap. Az új Magyarország kiépítésén fáradozik erős hittel, tisztességes fegyverekkel, tiszta kriti-kával és a legerősebb újságíró-gárda munkásságát viszi naponkint a közönség elé. Minden szavából friss eszmék esendülnek elő; eleven riportok fog-lalják el hasábjait; tárcáiban meg a modern magyar írókat szólatatja meg. Magyarország ma ujjáalakulásának esztendeit éli: új fordulatok a politikában, új levegő a művészi és irodalmi élet-ben; új lehetőségek a társadalmi és gazdasági formálódások terén. Ezekben a forrongó időkben a jövőndő céljainak helyes utmutatója a „Világ”, a jövő esélyeinek okos mérlegelője és minden vonalon bátor, harcos előkészítője az új időknek. ezért minden gondolkodó magyar embernek el-kerülhetetlen napi olvasmánya. — Előfizetési ára: egy évre 28 korona, negyedévre 7 korona, egy hónapra 2 korona 40 fillér. — Mutatványszámot küld a kiadóhivatal: Budapest, VI. Gyár-utca 4.

— **A posta kérelme.** A helybeli posta-hivatal lapunk utján azzal a kérréssel fordul a közönséghez, hogy az utcákon elhelyezett levei-szekerényeket csakis levelek bedobására használ-ják. Tehát vastagabb árjegyzéket, nagyobb újság-esomót, vagy nehezebb tárgyat tartalmazó „Minta érték nélkü” feliratu papírzacsokt a levelezési-kerénybe bedobni nem szabad, mert a szekrény szerkezte az ilyen súlyosabb postaküldeményekre nincsen berendezve. A posta kérelmet ajánjuk mindenkinek komoly megvizsgálásra.

— **Uj táviradiállomás a megyében.** A kereskedelmi miniszter a múlt év szeptemberében kiadott rendeletével Zalaalvó községnek táviradi-állomást engedélyezett. E táviradiállomás most husvét alkalmával nyílt meg s azóta működés-ben van.

— **A főügyész városunkban.** Dr. Szász Gerő zalaegerszegi kir. főügyész tegnap városunkban időző s részvétel a jegyzői kar értekezletén.

— **A tanítók fizetésrendezése.** Miután a parlament elintézte a tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot, a parlamentben hozzáfogták a tanítók fizetési többletének kiszámításához. Jankovich Béla kultuszminiszter elrendelte, hogy már a törvény szentesítése előtt kezdjék meg a kiutalványozási munkákat előkészítését.

— **Telekkönyv Balatonfüreden.** A balatonfüredi járásbíró, amelyet még Deák Ferenc idejében létesítettek, mint ottani megbízható forrásból értesülünk, rövidesen telekkönyvi hivattall fog kibövíülni. Ezzel egy régi vágyuk teljesül a balatonfüredieknek.

— **Agyonégett matrona.** Dobriból írják lapunknak: Steiner Józsefné 80 éves csornyei-földi öregasszony csütörtökön délután konyhájában kávét melegített a nyitott tűzhelyen. A részketős, rövidlábú asszony valamiben megbottolt s arcával a tűzbe esett, mely oly súlyosan összeégette, hogy most haldozik.

— **Lelőtték a csendőrlaktányában.** Husvéthétfőn Mayer Rudolf honvédszárkány részegen tántorgott végig Keszthely főtáncán s nagy lárját csapott. Vargha Ferenc csendőrszervezőt csendre intette a lármas huszárt, mivel azonban ez a többszöri intelemnek se engedelmeskedett, másik csendőtársaival a laktányára kísérte a racionálatlan huszárt. Alig értek a laktány udvarára, Mayer kardot rántott és megtámadta Vargha őrszervezőt, aki husz lépésre hátrált. A felbőszült huszár nem hallgatót a csendőr kérélsére, úgy, hogy ez, mikor helyzete már veszedelmessé vált, lekaptja válláról a fegyvert és rálőtt a huszárra. A golyó közvetlenül a huszár szíve fölétt a mellébe hatolt és áttúrta a tüdejét úgy, hogy életbenmaradásához kevés a remény. — A vizsgálat megindult.

— **Drágább lesz a gyertya.** Legközelebb a gyertyaárak is megugrálóznak. Az összes osztrák-magyar gyertyagyárak kimondták az áremelést. Tizenhat osztrák és nyolc magyar gyár van érdekelve a megegyezésben. A gyertyaárak megdrágulásának a stearin árának emelkedése az oka.

— **Uj mértékhitelítési díjszabás.** A kereskedelmi miniszter újra szabályozta a mértékek és mérőeszközök hitelítési módját és az ezért fizetendő díjakat. A hitelítési kötelezettség tudvalegöl kétvenként ismétlődik. Eszerint kétféle hitelítés van: az első és az időszakos hitelítés. Az új rendelet szerint az időszakos hitelítésért is ugyanazon díjak fizetendők, mint az első hitelítés után.

— **A „Vasárnapi Újság”** március 30-iki számában nagyszámu és igen szép aktuális képek közül a görög királyi családról, a tatterszáli állatkerttől, az új dunai személyhajókról, Hedervári Kont budai házáról, a Skodra hajóról, mely miatt konfliktusunk volt Montenegróval, a virágkiállításról, stb. Felújító szép képzőművész Márton Ferenc széke rajzai, magyar círászurok képei dr. Györffy István cikkével, a kőorszákból való rajok produkciói. Szépirodalmi olvasmányok: Kvassey Éde regénye, Vargha Gyula műfordításai, Oláh Gábor és Rédei Tiadar versei, Matjhényi György novellája, egy érdekes francia regény. Egyéb közlemények: Klapka tabornok 1866-iki légiojáról s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakjáték stb. stb.

A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyedszázötöt korona, a „Világkronika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Újság” kiadói hivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félre 2 korona 40 fill.

— **Százmillió adóhátralék.** Az egész ország területén erősen érezteti hatását az elmúlt rossz gazdasági esztendő. Megnyilvánul ez különösen a pénzügyigazgatóságoknak a közigazgatási bizottságok elé terjesztett időszakos jelentéseiből. Ezekből a jelentésekből kitűnik, hogy a városok és vármegyék adóhátraléka az idén sokkal nagyobb, mint a múlt év ugyanezen szakában volt. Csak egy-egy városban 2—500.000 korona az adóhátralék, úgy hogy az egész ország hátraléka százmillió koronánál többre tehető.

— **A tanulóifjuság a Balatonnál.** Dr. Óvári Ferenc orsz. képvis., alelnök és Cséplő Ernő titkár körlevélben fordultak a „Balaton Szövetség” nevűen az ország valamennyi fő-, közép- és szakiskolájához, hogy a folyó évre tervbe vett nagyobb iskolai kirándulásokat a Balatonhoz irányítsák. A körlevélhez célszerű uttervet csatolt a Szövetség, amely az iskolai kirándulások sikere érdekében felajánlja a legteljesebb mértékű erkölcsi támogatását is.

— **Bakancs-szállítási ajánlat.** A m. kir. honvédség részére szükséges lábbeli szállítására a kerületi kereskedelmi és iparkamara ajánlatlathoz hívja fel az érdekelteket. Szállítandó 16.000 pár bakancs és 5000 pár könnyű cipő. A részletes ajánlatok az ipartestületnél betekinthetők.

— **Ősziöldij orvosoknak.** A vármegye alispánja az orvosi továbbképző bizottság által rendezendő tanfolyamra 2, egyenkint 300 koronás ösztöndíjra pályázatot hirdet. Pályázat minden vármegyei orvos, de a közszolgálatban állók előnyben részesülnek. A pályázat ideje április 10-én jár le.

— **PESTI HIRLAP** a második évfolyam közlőben előfizetésre hívja fel a magyar olvasóközönséget. A Pesti Hirlap ma az ország elismert legjobb, legelterjedtebb és legbővebb tartalmu napilapja, példányszáma 120 és 140 ezer közt változik (vasárnaponként egyes elárúsításra 20—25 ezerral több); új elterjedtséget és új példányszámot meg a legolcsóbb boulevard-lapok sem értek el nálunk. Hirdetése is azért van legelőnyben, mert hirdetmi csak a legelterjedtebb, legnépszerűbb lapban érdes.

A Pesti Hirlap tartalma napról-napra legelőnyben és legváltozatosabb, minden más napilapot felülül. Egy-egy vasárnapi számban 5—6 tárcát és elbeszélést közöl, a legzadagabb hír- és vegyesrovattal melletti, új tartalomköszegnek példáját nemcsak hazánkban, de egész Európában sem találhatjuk.

A Pesti Hirlap munkatársai közé számítjuk korunk legjobb neví és legnépszerűbb íróit, akik közül legyen elég fölemlíteni: Gárdonyi Géza, Molnár Ferenc, Szomaházy István, Möriz Zsigmond, Heltai Jenő, Lengyel Menyhért, Szini Gyula, Szász Zoltán, Tömörkény István, Porzolt Kálmán, Murai Károly, Váradai Antal, Pakots József, Pásztor József, Aliba Nevis, Bokor Malvin, Lux Terka, Erdős Rénce, Abonyi Árpád, Csergő Hugó, Rákai Ferenc, Szabóné-Nógál Janka, Kabos Éde, Mezei Ernő, Lamperti Géza, Gállert Oszkár, Diplomata, gr. Vay Sándor, Kézdi-Kovács László, Bende Jenő stb. nevelt.

A Pesti Hirlap speciális rovatai: Vasárnapi Krónika (írja Molnár Ferenc), Kis komédiák, Kulisszák mögöl (Heltai Jenő), Pesti erkölcsök, Vidéki esetek (Kálmán mulattató tartalommal) s az Esti Levél (Porzolt Kálmán), Hetköznapok (Lux Terka) és Mindennapi problémák (Szomaházy István) aktuális társadalmi kérdések megbeszélése. A Pesti Hirlap mindennap egész oldal szerkesztői úzenetet hoz, míg más lapok egyszerű egy héten, tehát a közönség igényeit e téren is legelőnyben mérven elégíti ki.

A Pesti Hirlap előfizetői „Az Érdekes Újság” című gazdag tartalmu, pompás kiállítás, képes hetilapot és a Divat Szalon című kitűnő divatlapot együtt rendelhetik meg.

A Pesti Hirlap előfizetési ára április hóra 2 korona 40 fillér, április—május két hóra 4 korona 80 fillér, április—június negyedszázötöt korona, a Divat Szalonmal együtt negyedszázötöt korona 50 fillér. Az Érdekes Újsággal együtt negyedszázötöt korona 50 fillér. A Pesti Hirlap kiadói hivatala, hova az előfizetéseket legelőnyöbbsz postautalványval beküldeni, Budapest, V., Váci-körút 78. szám alatt van.

— **A zsebóra.** Rudas István petesházai uradalmi cseledeknek volt egy főtánc zsebórája. A zsebóra megtetszett Halász János ugyancsak petesházai lakosnak s azt ajánlotta Rudasnak, hogy az órat adja el neki. Rudas nem volt hajlandó az óratól megválgni, mire Halász lopáshoz folyamodott. Este amíg Rudas vacsorázott, beosont az istállóba és ellopota a szegzől az órat. Rudas a tolvajt, kinél az órat megtalálták, feljelentette.

— **48. és 67. Érdekes esztendő** lesz az 1915-iki, mert akkor lesznek a negyvennyolc-százhatvanhetedik és a hatvanhetedikből negyvennyolc-száz. Hogyan? Hát úgy, hogy akik 1848-ban születtek, azok 1915-ben lesznek 67 évesek, akik pedig 1867-ben pillantottak meg a napvilágot, azok meg 1915-ben 48 évesek lesznek.

— **A női szépség és a négykézláb** való járás. Egy londoni kozmetikus orvos beleunt a rengeteg és bonyolult szepítészszerek gyártásába és ezért kimondotta, hogy minden szepítőszertől, kenőcsnől, furdónól, arcmaszásznál jobban használ a női bájnák, ha az illető hölgy reggel, dében és este egy-két óráig négykézláb sétál. Az orvos eredeti ötletének igazságát és hasznosságát azzal igyekszik bizonyítani, hogy a macska és minden rokoni: a párdúc, a tigris és a jaguár is négykézláb mászkál és lám, mindannyian milyen karcsu, kecses termetűek. A medve az két lábón jár, mint a férfi, de nehézkes, esetlen is, mint a férfi. Ezenkívül az ötletes angol orvos még az emésztés dolgaira is hivatkozik és soványítókurának is melegen ajánlja a négykézláb való járást. Bizonyára sokan fogják az orvost rendelő óráján meglátogatni s valószínűleg négykézláb fognak érkezni a betegek.

— **Holttest az erdőben.** Csütörtökön reggel a rendeki erdőben dolgozó favágók egy idősebb ember hullájára akadtak. Értesítették a csendőrséget, amely megindította a nyomozást. Azt hiszik, hogy az illető valaki meggyilkolta.

— **Kikapart holttest.** Rémes eset történt a csákányi temetőben, ahol a kőbor kutyák egy gyermekholttestet kaptak ki. A csendőri nyo-

mozás megindult s megállapította, hogy a sirásdó s irt alig ásta a földszíne felé valamely mélyebbre, s így történt, hogy a holttestet a kutyák kikaparták. A csendőrség először azt hitte, hogy büntetés történt s hogy valami szerencsétlen anya ásta ide a gyermekét. Az orvosrendőri vizsgálat megállapította, hogy a gyermek halva született s így büntetéről szó sem lehet.

— **Fiatol tolvaj.** Furján Ilona aísóutcai negyvenes kisleány szombaton délután a berekben játszódott, mikor Horváth Margit 13 éves cigányleány odament hozzá és arany fülbevalóját erőszakkal elvette. A fülbevalókat azután a cigányleány a városban 2 koronáért eladta. Feljelentették a kir. járásbírósnágnál.

— **A „Palmas” és „Palmitas”** szivarfajtákat tavaly hozta forgalomba a dohányjövődéki igazgatóság, de eddig csak a budapesti, zágrábi, pozsonyi és fiemei körzetben árusították. Április 1-től kezdve azonban az ország összes dohányárúrai rendelhetnek belőle, ha akád rá fogyasztó közönségük.

— **Az öreg költő a gyermekeknek.** Lévy József, 68 éves költőnk csak meg-megszóli meg s most, patriárikai öregségében különös kedvelé írja bájos, meleg verseit a gyermekeknek. Most huszvétra is kedves verset írt Sebök Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás husvéti számába, a mely egyébként is a szokottal gazdagabb és változatosabb tartalommal jelent meg. Verseket írtak meg bele Endrői Sándor, Benedek bácsi, Endrői Béla, elbeszélte Nagy Endre, Benedek Elek, mesét Holló Sári és Szabóné-Nógál Janka, érdekes cikket Schöböl Aladár, Keményfi Jenő, Pozder Gyula és mások szép képeket rajzoltak. Ezek mellett megvannak az állandó közlemények: Sebök Zsigmond Dörmögő Dönötör legújabb kalandjait mondja el, Rakosi Viktor folytatja regényét. A kis krónika rovat, a rejtélyeknek, szerkesztői úzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedszázötöt korona 50 fillér, félre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadói hivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

— **Kérem a tanítókhöz!** Tisztelt Kartársaim! A jövő év januárjában egy gyűjteményes munkát szándékozom összeállítani, amelynek címe „Magyarországi elemi népiskolai tanítók név- és lakásjegyzéke” lesz. Talán mondanom sem kell, hogy ezen kötet egy alig nélkülözhető kézikönyve lesz úgy az egyes tanító-egyesületeknek, mint a tanítószög egyesideinek. Felkérem ennélfogva igen tisztelt kartársaimat, hogy ezen munkámban szíves támogatásukat töltem meg ne vonják. Minden elemi iskolai tanító, tanítónő, állami, községi, felekezeti stb. legyen szíves egy lev.-lapon vagy levélben személyére vonatkozólag a következő adatokat címre megvetlen elküldeni: 1. A tanító, tanítónő neve. 2. Állomáshelye (község, utolsó posta, vármegye). 3. Milyen jellegű iskolánál működik? 4. Ohajtott cserék és egyéb közlendők megnevezése. — A „Névtár” minden évben meg fog jelenni.

Kartársi tisztelettel  
Nyágova, Maramaros vármegye

Budaváry László  
állami tanító.

## GAZDÁK ROVATA.

Mire való a műtrágya és miért kell azt használni?

Jól tudja azt a gazdaember, hogy a borju meg a malac csak akkor nő jól, csak akkor lesz nagy állattá, ha jó legelőn jár, ha jó szénát meg zabot is kap. Azt is látja, meg tapasztalja, hogyha földjét megtrágyazza, nagyobb termést ad az, mert ebben a trágyában megvannak azok a tápanyagok, amelyekből a növény felépül, amelyek a magból kalászt növesztenek.

A növénynek is éppen úgy táplálóanyagra van tehát szüksége, mint a borjunak vagy malacnak és ez is csak akkor nő és fejlődik jól, ha elegendő táplálóanyagot talál a földben. Mert a növény a földből gyűjti táplálóanyagait, amelyeknek vízből oldhatóknak kell lenni, mert csak azokat szívhajtja fel gyökereinek segítségével, melyeket a víz már feloldott, amelyek tehát a vízzel együtt jutnak szárrezeibe és levelébe, ahonnan a víz elparolag ugyan, de visszamaradnak a táplálóanyagok és ezek növesztik, építik fel a növényt. Miután pedig ezek a táplálóanyagok nem teremnek önmaguktól a földben, vagy csak nagyon kis mennyiségben: állítólag vagy műtrágya alakjában kell azokat a földbejuttatnunk, hogy a növény nöhessen.

Külszörzőkban azért kétszerte nagyobb a

termés, mint nálunk, mert a külországi gazdák sokkal több istállótrágyát és műtrágyát juttatnak a földre, mint mi szoktuk tenni, s így kétszerre nagyobb terméseket kapnak, mint mi, mert a termés nagysága elsősorban attól függ, hogy van-e a talajban elegendő táplálóanyag, vagy nincs. Mennél több táplálóanyagot, tehát istálló- vagy műtrágyát juttat a gazda a talajba, bizonyos, hogy annál nagyobb lesz a termése.

Azokat a táplálóanyagokat, amelyeket a növények a földből a legnagyobb mennyiségben kivésnek, foszforsavnak, légenynek és kálinak nevezünk.

A légeny, amelyből az istállótrágyában is sok van, főleg a növények levézetét, lombozatát fejleszt, a foszforsav ellenben, amelyből az istállótrágyában kevés van, főleg a magvakat növeszti; a kálium, amelyből a földből is és az istállótrágyában is sok van, ugy a magvak, mint a levézet képződéséhez járul hozzá.

Míg tehát az istállótrágyában sok légeny és kálium van, addig nagyon kevés benne a foszforsav, kevesebb, mint amennyit a növényzet fejlődése közben a talajból elvon és ez természetesen is, mert a magvakat nem szoktuk állatainkkal nagymennyiségben feletetni, hanem piacra visszük és eladjuk, s így a magvakban foglalt nagymennyiségű foszforsavat kivisszük a gazdaságból, tehát nem lehet belőle az istállótrágyában elegendő, mert állataink kevés foszforsavat tartalmazó takarmányt, magvakat fogyasztanak.

Az következik az elmondottakból, hogy az a gazda, aki csak istállótrágyával látja el földjét, nem adta meg annak oly mennyiségben mindazon táplálóanyagokat, amelyeket a növény igényel, s így különösen kalászos terményekből nem érhet el nagy terméseket.

Feltalálták azonban a tudósok újabb időben egy olyan szürkesszínű port, amely rendkívül sok foszforsavat tartalmaz, tehát éppen azt a legfontosabb növényi táplálóanyagot, amelyből az istállótrágyában kevés van. Ezt a szürkesszínű port szuperfoszfátnak nevezik, s ez az a műtrágya, amely rendkívül termésköszölgő hat, ha azt elegendő mennyiségben és helyesen szórjuk el szántóföldjeinken.

A magyarországi szántóföldek általában véve nagyon foszforszegények, mert régi idők óta sok buzát és kalászosat termesztünk és így mindig sok foszforsavat veszünk ki földünkől, amelyet nem pótolunk vissza istállótrágyával sem, s ez az oka, hogy mi csak 5-6 mázsát tudunk egy hold földről aratni, holott külországokban kétszer, háromszor, négyszer annyit is aratnak azért, mert az istállótrágya foszforhiányát műtrágyával, szuperfoszfáttal pótolják.

Németország csak kétszer olyan nagy terület, mint Magyarország, de huszszor annyi műtrágyát fogyaszt. Elfogyasztott 1910-ben négyszázmillió korona ára műtrágyát, holott Magyarországon huszmillió korona ára sem fogyott el. Ha tehát a német gazdák ilyen rengeteg nagy értékű műtrágyát használnak el, akkor egészen bizonyosak lehetünk abban, hogy ennek a műtrágyának igen nagy termésköszölgő hatása van, s hogy az elszórt műtrágya értéke 3-4-szeresen térül meg, mert hiszen a német gazdák jobban tudnak számítani, mint mi, és ha nem adna nagy hasznót a műtrágyázás, nem használnának fel abból ilyen nagy mennyiséget.

Nem szükséges ma már nagyon sok istállótrágyát kőhordani a szántóföldekre, amiből különben is csak kevés van, mert hatását rendkívüli módon lehet egy kevés szuperfoszfáttal fokozni. Sokkal nagyobb terméseket és jövedelmeket fog ma elérni az a gazda, aki egy kat. holdra csak 5 vagy 10 szekér istállótrágyát hord, de ezt megteszi minden második, harmadik évben, emellett azonban minden évben vagy minden második évben 150 vagy 200 kg. szuperfoszfátot is kiszór, mert ilyen módon kétszerre nagyobb terméseket fog elérni, mintha csak istállótrágyát alkalmazna az eddig szokásos módon. Ha kat. holdankint 20 szekér istállótrágyát hord, akkor bujájú fog nőni vetése, de könnyen megdől és kevés szemet ad, mert husz szekér istállótrágyában több légeny van, mint amennyire a növénynek lombzata fejlesztésére, de kevesebb foszfor, mint amennyire bő szemtermés céljából szüksége van. Sok lesz tehát a szalma, de kevés a szem, holott nekünk gazdáknak éppen az kell, hogy a szem is sok legyen, ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha foszforműtrágyákat is alkalmazunk, de emellett persze az istállótrágyázással sem hagyunk fel. Legnagyobb terméseket tehát az a gazda fog elérni, aki ezen-

ten minden második, vagy legfeljebb minden harmadik esztendőben 5-10 szekér istállótrágyát hord ki kat. holdanként szántóföldjére és pedig kapásnövény alá és ugyancsak minden második évben 150-200 kg. szuperfoszfátot szór ki kalászos alá. Ilyen trágyázás mellett csodálatosan meg fog nőni termése, olyan terméseket fog aratni, amilyenekről eddig fogalma sem volt.

Tudni kell azonban azt is, hogy homokföldeken az istállótrágya és szuperfoszfát mellett kálműtrágyát is kell alkalmazni, mert a homokból hiányzik a káli; ilyen homokos területekre tehát u. n. káli-szuperfoszfátot kell tennünk, a melyből kataszteri holdanként két métermázsát kell kiszórni.

350., 351/1913. vh. sz.

### Arverési hirdetmény.

Tivadar Ferenc (185 kor.) és Gallai Lajos (210 kor. 48 fillér és 210 kor. 48 fillér) végrehajtatók javára az alsólendvai kir. járásbíróóság kielég. végrehajtást és az alsólendvai kir. járásbíróóság 1913. V. 94 14., 115 3. számú kiküldetést rendelő végzése alapján 185 K — fill. és 210 K 48 fill. követelés és járulékaik kielégítésére Alsó-  
lendva nagyközségben

1913. évi április 7-én délelőtt 10<sup>1/2</sup> órakor

butorok, képek, utazóbunda és egyéb ingóságok 954 kor. becsértékben bírói árverés útján fognak eladatni a következő általános árverési feltételek mellett:

Ha a tárgy becsértéke meg nem ígérteték, az a kikiáltási áron alul is a legtöbbet ígéro által megvetnek jelentetik ki még akkor is, ha más árverelő által ígert nem tétetett. Minden tárgy vételára azonnal készpénzben fizetendő, melynek lefizetése után az elárverezett tárgy a vevő birtokába adatik. — Ha a legtöbbet ígéro a vételárt azonnal le nem fizetné, a tárgy azonnal ujabban árvereltetik s ez esetben a fizetést nem teljesítő árverelőnek a netáni többletkez igénye nincs, ellenben a netáni kisebb összeget pótolni köteles és az árverés további folyamán részt nem vehet.

Kelt Alsólendván, 1913. márc. 22.

Ha v e l, kir. bir. végrehajtó.

355 1913. végreh. szám.

### Árverési hirdetmény.

Dr. Strasser Ármán alsólendvai ügyvéd által képviselt Bader Hermán végrehajtató javára az alsólendvai kir. járásbíróóság 1911. V. 411 5. sz. kielégítési végrehajtást és az alsólendvai kir. járásbíróóság 1911. V. 411 6. számú kiküldetést rendelő végzése alapján 500 K követelés s járulékaik kielégítésére Alsólendva nagyközségben

1913. április hó 8-án d. e. 9 órakor

férfikabátok, mellények, nadrágok, szövetek, egy Singer-varrógép és egyéb ingóságok 1415 kor. 20 fillér becsértékben bírói árverés útján fognak eladatni a következő általános árverési feltételek mellett:

Ha a tárgy becsértéke meg nem ígérteték, az a kikiáltási áron alul is a legtöbbet ígéro által megvetnek jelentetik ki még akkor is, ha más árverelő által ígert nem tétetett. Minden tárgy vételára azonnal készpénzben fizetendő, melynek lefizetése után az elárverezett tárgy a vevő birtokába adatik. Ha a legtöbbet ígéro a vételárt azonnal le nem fizetné, a tárgy azonnal ujabban árvereztetik s ez esetben a fizetést nem teljesítő árverelőnek a netáni többletkez igénye nincs, ellenben a netáni kisebb összeget pótolni köteles és az árverés további folyamán részt nem vehet.

Kelt Alsólendván, 1913. márc. 26.

Ha v e l, kir. bir. vjhajtó.

Egy jó házból való fiu

# tanoncnak

fizetéssel felvétetik

Balkányi Ernőnél A.-lendván.

6050

közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és maganosoktól igazolja, hogy a

KAISER-féle Mell-Karamella

három fenyővel

**Köhöges**

rekedtség, hurut, elnyálkásodás és gőrcsős köhögés

ellen legbiztosabban használható.

Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérért

kapható Alsólendván Fuss F. Nandor gyógyszer-tárában. \*—21



## Állami tisztviselők, tanítók

fizetési nyugtája a legujabb minta szerint elkészült s darabonkint is kapható BALKÁNYI ERNŐ nyomtatványraktárában Alsólendván.

Legszébb, legmodernebb irodalmi, művészeti és kritikai képes folyóirat a

# „KULTURA”

Megjelenik minden hó 10-én és 25-én!

Felölös szerkesztő: Társszerkesztő: RÖTTIG ODÓ. HANGAY SÁNDOR.

Kiadja: RÖTTIG GUSZTÁV és FIA, SOPRON.

A **Kultura** nemcsak a magyar irodalmat, hanem a külföldi irodalmat is mindenkor figyelemmel kíséri.

A **Kultura** minden számában elsőrendű hazai és külföldi képzművészek műveit hozza és szines műmellékletei páratlanok.

A **Kultura** a legolcsóbb lap és minden száma rendkívül gazdag tartalommal jelenik meg. A KULTURA zenei mellékletet is ad. Előfizetői pedig ingyen fogják kapni a Kultura díszes „Almanach”-ját.

A **Kultura** előfizetési díja negyedévre 5 kor. és RÖTTIG Gusztáv és Fia, Sopron címére küldendő.

Athenaeum Könyvtár kötetenkint I kor. 90 fillérért s Modern Könyvtár könyvek igen olcsón kaphatók Balkányi Ernő könyvkereskedésében Alsólendván.

**Kiváló új fajborok!**

**MEGHIVÁS.**

**Ó-borok nagy választékban!**

**Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek Borértékesítő Részvénytársasága**

Elnök: Nagyméltóságú Dr. Kállay Zoltán v. b. t. t., Hevesmegye főispánja. Igazgatóság székhelye: **GYÖNGYÖS**, (Főtér, Luby-ház, Új bankpalota). Postafiók 1. sz. Telefon 99. sz. Sürgőnycim: Visontamátra.

**Ó 1908—1911. évjáratu és új FAJBOROK.**  
Pecsenye-, csemege-, szamorodni- és asszu-borok.

Hazánk legnagyobb termő hegyi oltvány szőlőtelepei:  
Beültetett terület 540 hold. Évi termés 12,000 hectoliter.

A t. vendéglős urakat meghívjuk szőlőtelepeink pincészetének megtekintésére, szükségletük méltányos árban, idejekorán való biztosítása céljából.

10—1

**BORFAJOK:** Mézes, Ezerjő, Rizling, Furmint (Som), Hárslevelű, Muskát-Otoneil, Chasselas, Kövidinka, Pozsonyi, Erdei, Mustos, Madelaine, Kadarka, Otello, Oportó, Burgundi, Kabinet.

Zala-, Vas- és Somogy megyei képviselőt:

**Polgár Dávid és Társa** urak Budapest, VI., Frangepán-u. 12.

254/1913. vh. szám.

**Arverési hirdetmény.**

Az Alsólendva-Vidéki Takarékpénztár r. t. végrehajtató javára a zalaegerszegi kir. törvényszék 1912. évi 6426 p. sz. kielégítési végrehajtást és az alsólendvai kir. járásbírósg 1913. V. 104/1. számú kiküldetést rendelő végzése alapján 1000 korona követelés és járulékaik kielégítésére Tüskeszér községben

1913. évi április 11-én d. u. 3 órakor

Koszticz Mártonnál 2 terhes szekér, egy léces göré 160 kor., Horváth Józsefnél 2 piros kanca-ló 1600 kor. és egyéb ingóságok 1760 korona becsértékben bírói arverés útján fognak eladatni a következő általános arverési feltételek mellett:

Ha a tárgy becsértéke meg nem ígérteték, az a kikiáltási áron alul is a legtöbbet ígérő által megvettnek jelentetik ki még akkor is, ha más arverelő által ígert nem tétetett. Minden tárgy vételára azonnal készpénzben fizetendő, melynek lefizetése után az elárverezett tárgy a vevő birtokába adatik. Ha a legtöbbet ígérő a vételért azonnal le nem fizetné, a tárgy azonnal újabban arvereltetik s ez esetben a fizetést nem teljesítő arverelőnek a netaláni többletkez igénye nincs, ellenben a netaláni kisebb összeget pótolni köteles s az arverés további folyamán részt nem vehet.

Alsólendván, 1913. március 27.

Ha vel, kir. bir. vhajtó.

**Takács Ferenc**

mű- és butor-asztalos ALSÓLENDVÁN.

Ajánlja nagy raktárát mindennemű

**temetkezési cikkekben.**

Nagy választék 12—9

**kész koporsókban,**

szemfedél, sirkoszoruk, koszoru-szalagok, mirtuszcsokrok, fejkoszoruk, fátyolok, halotti ruhák, cipők, harisnyákban stb. **Koporsódíszek és szalagbetük** legnagyobb raktára.

— Mérsékelt, legolcsóbb árak! —

**Eladó HÁZ.**

Alsólendván, a Vasuti-utcában a Kiss Imre-féle **lakóház**, mely áll: 3 szobából, 1 konyhából és egy különálló betonpincéből, 1 hozzátartozó kerttel és 600 □-ölet kitévő l-só osztályú szántófölddel együtt **eladó, vagy bérbeadó.** — Bővebb felvilágosítást nyerhetni Tivadár Ferencnél Alsólendva.

**Szőlőbirtokosok**

különös figyelmébe!

**HA FORHINNAL** permetez, 17—8  
**RÉZKÉNPPORRAL** poroz és  
**BAGOLLAL** öli a szőlőmolyt:



**I - SZÖT** kevesebb a gond,  
**II - SZÖT** kevesebb a munka,  
**III - SZÖT** kevesebb a munkabér!

mert a **FORHIN** a sokszorta megjavított borbói keverék és számtalan köszönő- és elismerőlevél tanúsága szerint mindenütt a **legnagyobb megelégedéssel** használják. **FORHIN**-nak nincs üledéke, vízbe dobva azonnal oldódik és **biztosan** pusztítja a **peronosporát**; egy kész anyag, főalkatrésze rézgálic, tapadóképesége oly nagy, hogy bármely harmatnál permetezhet vele; használata óriási **munka- és pénzmegtakarítást** jelent, mert az anyag teljesen kész!

**Gyümölcskertészek**

használnak saját érdekükben **Californiai lét**, a gyümölcsrovarok elleni védekezésre **rovarennyvet** minden kártékony rovar lekötésére, **rovárfogó övet** az összes kártékony rovarok elfogására, **Laurinát** a rovarok ellen nyári védekezésre, **Lauril oltóviaszt** az oltványok nemesisítésére, **Ichneumint** a zsenge virágok permetezésére, **Nicotin Quassiakivonatot** faiskolák permetezésére, **Topomort** mezei egerek pusztítására, **Pampilt** rovarok és darazsak elfogására. — Tessenek mindezen cikkekről kimerítő leírást és **használati utasítást** kérni, melyet **ingyen és bérmentve** küld az összes érdeklődőknek a

**FORHIN** szőlőpermetezési anyaggyár  
**BUDAPEST, VI. ker., Váci-ut 93/v. szám,**

valamint képviselői: **Hirsch és Szegő** Nagykanizsa, **Gyarmati Vilmos** Zalaegerszeg, **Rosenberg Ernő** Keszthely, **Hiller Ignác és Fia** Tapolca, **Marton Mór** Keszthely, **Spiegel Rezső** Tapolca, **Szalay Ignác** Zalaszentgrót.

**Pompásan világíthat,**

ha vesz egy

villamos

**zseblámpát**

Balkányi-nál  
Alsólendván,

hol elemek és körték külön is kaphatók!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy **április hó 15-én** Alsólendván, a Báder-féle főúti házban

**rőfös- és divatáru-üzletet**

nyitok. — A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, maradok teljes tisztelettel **HORVÁTH M.**

3—3

**T. vendéglős urak figyelmébe!**



**Legjobb minőségű asztali**



**és csemege új- és ó-borok**

mérsékelt árak mellett minden mennyiségben kaphatók

Iroda: a Délvas megyei Takarékpénztár épületében.

**Kalchbrenner és Nádai**

muraszombati borpincékben.

20—13